

USVOJENE IZMENE I DOPUNE ZAKONA O PIO

Na Osmoj sednici Drugog redovnog zasjedanja u 2010. godini, 29. decembra 2010. godine Narodna skupština Republike Srbije usvojila je **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju** (u daljem tekstu: Zakon). Isti je objavljen u „Sl. glasniku RS”, broj 101/2010 od 29.12.2010. god.

Dati zakon stupio je na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a **primenjuje se od 1. januara 2011. godine**, osim odredaba čl. 1, 10, 15, 20, 21, 23, 26, 31, 54. (date odredbe se odnose na zaposlene u vojsci i policiji) i člana 64, u delu koji se odnosi na profesionalna vojna lica, koje se primenjuju počev od 1. januara 2012. godine.

Izuzetno se član 31. ovog zakona, primenjuje retroaktivno od **1. januara 2010. godine** za osiguranike iz člana 42. čije se odredbe odnose na zaposlene u vojsci i policiji koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i koji mogu pod posebnim uslovima ostvariti pravo na penziju.

Dve su ključne izmene usvojenog zakona. Prva se odnosi na **odlaganje povećanja godina radnog staža, kao i godina života za odlazak u starosnu penziju žena do 2013. god.** Tako, da za žene tek od 2013 sledi podizanje neophodnih godina radnog staža na 38, kao i podizanje neophodnih godina života na 58. **Za muškarce podizanje neophodnih godina života sa 53 na 58 sledi već od 2011.god.** U principu podizanje granice se vrši za četiri, odnosno šest meseci.

Druga bitna izmena je da će **najniža penzija iznositi najmanje 27 odsto prosečne neto zarade.**

Takođe, je predviđeno da se u **2011. godini penzije tri puta povećavaju.** U januaru su penzioneri dobili povišicu od dva odsto u odnosu na decembarska primanja, dok su najniže penzije dodatno uvećane za jedan odsto, a poljoprivredni penzioneri će imati povišicu od osam odsto. **U aprilu** je predviđeno usklađivanje penzija prema kretanju potrošačkih cena u prethodna tri meseca. **Oktobarske penzije** biće usklađene sa kretanjima potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, a ukoliko bruto društveni proizvod u 2010. bude pozitivan, oktobarski čekovi pensionera biće uvećani i za pola procenta tog rasta.

Pored navedenih izmena, određene odredbe odnose se i na: **podizanje uslova za sticanje prava na porodičnu penziju, povećanje broja potrebnih godina na poslovima sa beneficiranim stažem, podizanje uslova za sticanje i korišćenje prava na starosnu penziju kod određenih kategorija osiguranika (MUP, BIA), smanjivanje dodatnog staža za žene, smanjenje najviše penzije, vanredno usklađivanje najniže penzije (u osiguranju zaposlenih i osiguranju samostalnih delatnosti) - povećanje za 1%, obaveznost osiguranja poljoprivrednika koji imaju više od 0,5 hektara i koji nisu u osiguranju, korisnici penzija i na školovanju, na povećanje najnižeg iznosa poljoprivredne penzije na 9.000,00 dinara, ponovno uvođenje novčane naknade za pomoć i negu drugih lica u sistem pio, kao i uvođenje vojnih osiguranika u sistem pio.**

UPOREDNI PREGLED - STARI ZAKON O PIO I IZMENE I DOPUNE ZAKONA O PIO

U prilogu teksta u vidu tabele navodimo osnovne izmene i dopune Zakona o PIO kroz **uporedni pregled** starog Zakona o PIO (u daljem tekstu: **Stari Zakon**) i novog Zakona o Izmenama i dopunama Zakona o PIO (u daljem tekstu: **Novi Zakon**).

Stari Zakon	Novi Zakon
<p>Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kad navrši 65 god. (M), 60 (Ž) god. —————> života i najmanje 15 god. staža osiguranja; - kad navrši 40 god (M), 35 (Ž) god. —————> staža osiguranja i najmanje 53 god. života (M i Ž); - kad navrši 45 godina staža osiguranja. —————> 	<p>Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju:</p> <p>Nije menjan uslov.</p> <p>Promena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podizanje starosne granice na 58 godina života i za (M i Ž). Postepeno podizanje za četiri meseca od 2011 - 2019 i za šest meseci od 2020 - 2022 za (M); Za (Ž) od 2013 - 2016 podizanje za četiri meseca, a od 2016 - 2022 za šest meseci; - Povećanje staža osiguranja za žene na 38 godina. Postepeno podizanje za četiri meseca od 2013 - 2022. <p>Uslov nije menjan.</p>
<p>Udova stiče pravo na porodičnu penziju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako je do smrti bračnog druga, —————> navršila 50 godina života; <p>Udovac stiče pravo na porodičnu penziju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako je do smrti bračnog druga, —————> navršio 55 godina života. 	<p>Promena: - Postepeno povećanje starosne granice od 2012. do 2017. godine;</p> <ul style="list-style-type: none"> - na 53 godine života; - na 58 godina života. <p>Uvodi se novi uslov: zaključenjem braka sa licem koje je navršilo 65 (M), odnosno 60 (Ž) godina života, pod uslovom da imaju zajedničko dete ili da je brak trajao najmanje 2 godine neprekidno.</p>

<p>3. Staž osiguranja sa uvećanim trajanjem („beneficirani staž“)</p>	<p>Osiguraniku koji ima „beneficirani staž“, starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju, snižava se zavisno od stepena uvećanja staža za po jednu godinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za svake tri godine provedene na radnom mestu, na kome se 12 meseci računa kao 14 meseci; - za svake dve godine i šest meseci provedenih na radnom mestu, na kome se 12 meseci računa kao 15 meseci; - za svake dve godine provedene na radnom mestu, na kome se 12 meseci računa kao 16 meseci; - Starosna granica za beneficirani staž (12/14; 12/15 i 12/16) snižava se najviše do 53 godine života. - Snižavanje starosne granice najviše do 50 godina života, sa stepenom uvećanja 12/18 meseci; - Radna mesta odnosno poslove na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, postupak i način za njihovo utvrđivanje, kao i stepen uvećanja staža osiguranja utvrđuje ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, na predlog fonda. - Radna mesta odnosno poslovi, kao i stepeni uvećanja staža osiguranja, podležu reviziji najdocnije po isteku 10 godina od dana njihovog utvrđivanja. 	<p>Promena: - Povećanje broja potrebnih godina na poslovima sa beneficiranim stažem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na pet godina; - na četiri godina; - na tri godine. <p>Promena: Povećanje starosne granice, postepeno od 2011 - 2015. godine na 55 godina života;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starosna granica ostaje ista - Promena: Osiguranik mora da provede 2/3 staža osiguranja.
<p>4. Uslovi za sticanje i korišćenje prava na starosnu penziju kod određenih kategorija osiguranika (MUP, BIA)</p>	<p>Ovlašćeno službeno lice stiče pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 53 godine života i 20 godina staža osiguranja i najmanje 10 godina na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;</p> <p>Pravilnik kojim se utvrđuju radna mesta, odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, kao i stepen uvećanja staža za zaposlene u MUP-u, pripadnike BIA, utvrđuju ministar nadležan za poslove PIO i nadležan ministar za zaposlene u MUP-u i direktor BIA.</p>	<p>Promena starosne granice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa 53 na 55 godina - Postepeno od 2011. do 2022. god; - Povećanje staža osiguranja: na 25 godina - Povećanje broja potrebnih godina za uvećani staž na 15 godina. <p>Uvodi se novi uslov:</p> <p>1. za ostale policijske službenike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravo na starosnu penziju: 60 godina života i 25 god. staža osiguranja i 15 godina na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem; - Postepeno od 2011. do 2022.; <p>2. za policijske službenike - pripadnike specijalnih jedinica policije i pripadnika BIA koji rade na posebno složenim specifičnim odnosno operativnim poslovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravo na starosnu penziju: 53 godine života i 20 godina efektivno provedenih na tim poslovima.

5. Dodatni staž za žene	Dodatni staž za žene uvećava se za 15% . →	Promena: - smanjivanje dodatnog staža za žene: - sa 15% na 6% ; - Postepeno do 2019. godine.
6. Smanjenje najviše penzije	Najviši znos penzije određuje se tako što lični koeficijent ne može iznositi više od četiri . →	Promena: smanjuje se lični koeficijent na 3,8 .
7. Formula za usklađivanje penzije	Penzija se usklađuje: → - sa kretanjem troškova života na teritoriji Republike u prethodnih šest meseci; - 1. aprila i 1. oktobra.	Promena: - Penzija se od 1. aprila tekuće godine usklađuje sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci. - Osim ako bruto domaći proizvod u prethodnoj kalendarskoj godini realno poraste iznad 4%, penzija se usklađuje od 1. aprila tekuće godine u procentu koji predstavlja zbir procenta rasta, odnosno pada potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci i procenta koji predstavlja razliku između realne stope rasta bruto domaćeg proizvoda u prethodnoj kalendarskoj godini i stope od 4%. - Penzija se od 1. oktobra tekuće godine usklađuje sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci.
8. Vanredno usklađivanje najniže penzije (u osiguranju zaposlenih i osiguranju samostalnih delatnosti)	Najniži iznos starosne odnosno invalidske penzije - 25% prosečne zarade zaposlenih na teritoriji Republike u prethodnoj godini. →	Promena: - Povećanje najnižeg iznosa penzija za 1% .
9. Poljoprivrednici	Obavezno je osiguran nosilac poljoprivrednog domaćinstva, odnosno najmanje jedan član domaćinstva. →	Promena: - Obavezno su osigurani svi poljoprivrednici, koji imaju više od 0,5 hektara i koji nisu u osiguranju, korisnici penzija i na školovanju.
10. Najniži iznos poljoprivredne penzije	Najniži iznos starosne odnosno invalidske penzije iznosi 8.348,51. →	Promena: - povećanje najnižeg iznosa na 9.000,00 dinara.
11. Ponovno uvođenje novčane naknade za pomoć i negu drugog lica u sistem PIO	Obuhvaćeno u prelaznim odredbama. →	Promena: Ponovno uvođenje u sistem penzijskog i invalidskog osiguranja kao jednog od prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

<p>12. Uvođenje vojnih osiguranika u sistem PIO</p>	<p>Bilo regulisano Zakonom o Vojski Srbije. →</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje vojnih osiguranika u sistem PIO od 1. januara 2012. godine; - Profesionalno vojno lice stiče pravo na starosnu penziju: - podoficir i oficir do čina pukovnika, 40 god. penzijskog staža i 53 godine života; - oficir čina pukovnika, 40 god. penzijskog staža i 54 god. života; - Do 31. decembra 2013. godine, najmanje 20 godina penzijskog staža i najmanje 10 godina u svojstvu profesionalnog vojnog lica; - Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika postaje sastavni deo RF-PIO. - Pravilnikom kojim se utvrđuju radna mesta, odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, kao i stepen uvećanja staža za civilna lica na službi u Vojski Srbije i profesionalna vojna lica utvrđuje ministar nadležan za PIO i nadležan ministar odbrane.
--	---

• **NAPOMENA:**

*Radi boljeg snalaženja u gore pomenutim izmenama u prilogu izlažemo nepohodne uslove **za odlazak u starosnu penziju za muškarce i žene u periodu od 2011 do 2022.**

1) **u 2011. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine i četiri meseca života (muškarac), odnosno 35 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine života (žena);

2) **u 2012. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine i osam meseci života (muškarac), odnosno 35 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine života (žena);

3) **u 2013. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine života (muškarac), odnosno 35 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 53 godine i četiri meseca života (žena);

4) **u 2014. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine i četiri meseca života (muškarac), odnosno 35 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 53 godine i osam meseci života (žena);

5) **u 2015. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine i osam meseci života (muškarac), odnosno 36 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine života (žena);

6) **u 2016. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina života (muškarac), odnosno 36 godina i četiri meseca staža osiguranja i

54 godine i šest meseci života (žena);

7) **u 2017. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i četiri meseca života (muškarac), odnosno 36 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 55 godina života (žena);

8) **u 2018. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i osam meseci života (muškarac), odnosno 37 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i šest meseci života (žena);

9) **u 2019. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 56 godina života (muškarac), odnosno 37 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 56 godina života (žena);

10) **u 2020. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 56 godina i šest meseci života (muškarac), odnosno 37 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 56 godina i šest meseci života (žena);

11) **u 2021. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina života (muškarac), odnosno 38 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina života (žena);

12) **u 2022. godini**, 40 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina i šest meseci života (muškarac), odnosno 38 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina i šest meseci života (žena).

Podsećamo, da je **prečišćen tekst Zakona o PIO** objavljen na našem proizvodu **CD za polodavce**.